

TIJDSCHRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

12^e Jaargang.

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1904

IN MEMORIAM.
E. PH. ERFMANN.

Den 2^{den} Februari 1904 overleed plotseling te Rotterdam de Heer EBERHARD PHILIP ERFMANN, sedert 17 Juni 1894 Buitengewoon Lid van het *Kon. Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde*.

De heer ERFMANN was een van die menschen, die, zeer bescheiden, weinig in 't openbaar van zich doen spreken en met groote nauwgezetheid en plichtsbetrachting een belangrijk en zeer verantwoordelijk ambt vervullen.

Ziedaar in weinige woorden het karakter geschetst van den man, dien ik in het jaar 1870 heb leeren kennen, en, door gelijken wetenschappelijken aanleg gedreven, als vriend, dus ruim 33 jaren, heb leeren hoogachten.

ERFMANN was den 22sten Juli 1833 te Rotterdam geboren. Na zijne schooljaren wijdde hij zich aan het kantoorleven en bekleedde later eene lange reeks van jaren tot aan zijn dood eene belangrijke betrekking aan de Rotterdamsche Bank en die van boekhouder van het Weeshuis. Van deze laatste betrekking werd hij vóór twee jaren gepensioneerd.

Reeds in zijn jeugd openbaarde zich bij hem de lust tot het verzamelen van datgene, wat op de geschiedenis van het Vaderland en op die van het Oranje-huis betrekking heeft. Hij bracht aldus eene verzameling historie-platen, portretten en gedenkpenningen bijeen, alle betrekking

hebbende op het Huis van Oranje. Bovendien strekte hij zijne liefhebberij ook uit tot andere Nederlandsche gedenk-, leg- en gildepenningen en bracht eene niet onbelangrijke numismatische bibliotheek bijeen.

In verschillende jaargangen van *de Navorscher* vindt men een aantal artikelen van zijne hand, meest op de penningkunde betrekking hebbende.

Hilversum.

J. E. TER GOUW.

TH. MOMMSEN †

De beroemde duitsche geschiedvorschcr THEODOR MOMMSEN, geboren te Garding 30 November 1817, is den 1sten November 1903 te Charlottenburg overleden. De numismatiek dankt hem zijne „*Geschichte des romischen Münzwesens*”, een werk, dat zijn naam, al had hij niets anders geschreven, onsterfelijk zoude gemaakt hebben. In de lente van 1903 modelleerde JOSEPH KÖWARZIK te Frankfort a/d Main een plakket met zijn borstbeeld, waarvoor de beroemde geleerde zelf poseerde. (Afgebeeld in *Daheim* van 28 November 1903.) Z.